

20.3 The conjugated part of the verb in final position

The conjugated part of the verb in the subordinate clause goes to the end of the clause, following the rules we saw earlier:

Hij zweeg toen ik naar hem lachte.

He stopped talking when I smiled at him.

Zij vroeg of jij morgen wilde komen.

She asked if you want to come tomorrow.

**Wij vragen wanneer hij een wedstrijd gespeeld heeft/
heeft gespeeld.**

We ask when he played a game.

**Wij vragen wanneer hij een wedstrijd gespeeld heeft/
heeft gespeeld in het park.**

We ask when he played a game in the park.

**Wij vragen wanneer hij een wedstrijd in het park gespeeld
heeft/heeft gespeeld.**

**Zij zei dat hij niets gezegd heeft/heeft gezegd toen hij
telefoneerde.**

She said that he said nothing when he called.

**Omdat hij dat gisteren al gedaan heeft/heeft gedaan, hoeft
hij vandaag niet te koken.**

Since he already did it yesterday, he doesn't have to cook today.

Zodra ik daar even tijd voor heb, zal ik die brief schrijven.

As soon as I have time, I'll write that letter.

**Ondanks dat het gisteren de hele ochtend regende, ging zij
met de hond wandelen.**

In spite of it having rained all morning yesterday, she went out walking with the dog.

Note: When the verb is a separable verb, the two parts of the separable verb come together into one at the end of a subordinate clause:

**Hij kwam thuis om half tien. → Hij vertelde me dat hij om
half tien thuis kwam.**

He came home at nine-thirty. → He told me that he came home
at nine thirty.

20.3.1 *Let's try it*

Place the verb in the correct position in the sentence:

- 1 (huilde) Hij was zo verdrietig dat hij de hele tijd.
- 2 (wilde) Zij zei tegen mij dat zij dat wel voor mij doen.
- 3 (miste) Omdat zij haar moeder zo vreselijk, belde zij haar op.
- 4 (heeft) Hij gaat pas naar huis als hij tien rondjes gerend.
- 5 (had) Nadat de politieagent hem bekeurd, mocht hij weer verder rijden.

Restating
the three
positions

20.4 Restating the three positions

20.4.1 *The verb consists of one part*

It stands in second position in the main clause and at the end of the dependent clause:

Zij helpt hem met wiskunde.

She helps him with math.

Hij vertelde me dat zij hem met wiskunde helpt.

He told me she helps him with math.

20.4.2 *The verb consists of an auxiliary + past participle*

The past participle goes to the end of the main clause. In the dependent clause, the past participle either precedes or follows the conjugated auxiliary:

U heeft gisteren het vliegtuig gemist.

You missed your plane yesterday.

... omdat u gisteren het vliegtuig gemist heeft/heeft gemist.

... because you missed your plane yesterday.

20.4.3 *The verb consists of an auxiliary + infinitive*

The infinitive goes to the end of the main clause. In the dependent clause, the infinitive follows the conjugated verb:

Jij moet morgen de rekening betalen.

You have to pay the bill tomorrow.

... terwijl jij morgen de rekening moet betalen.

... while you have to pay the bill tomorrow.

20.4.4 *The verb is a separable verb*

See section 17.2:

Wij nodigen de nieuwe buren uit.

We invite the new neighbors.

Hij gaat haar nu opbellen.

He's going to call her up now.

Doe het licht uit!

Turn out the light!

Omdat jij gisteren hebt afgewassen, doe ik het vandaag.

Since you did the dishes yesterday, I'll do them today.

20.5 *The negating adverb niet*

The placing of the negating adverb **niet** can be summarized in a few rules that will account for the great majority of instances.

20.5.1 *Niet follows*

- a the verb it negates.
- b the object it negates.

Place: **niet** is at the end of the sentence if no other elements in the sentence or main clause are present:

a Ik schrijf niet.

I don't write.

Vind je niet?

Don't you think?

Hij kent Anneke helemaal niet.

He doesn't know Anneke at all.

Ik weet niet hoe hij het gedaan heeft.

I don't know how he did it.

Hij weet nog niet of hij het zal kopen.

He doesn't know yet if he will buy it.

b Ik geef ze het geld niet.

I'm not giving them the money.

20.5.2 *Niet stands before*

- a the adverb it negates
- b the predicative adjective it negates
- c the prepositional phrase it negates
- d the infinitive at the end of the sentence
- e the past participle at the end of the sentence
- f the separable prefix at the end of the sentence
- g the verb of the subordinate clause.

a Ze kwam niet meer boven.

She didn't surface again.

Neemt u mij niet kwalijk.

I beg your pardon.

Ik was niet thuis toen u mij opbelde.

I wasn't home when you called me.

b De bloemen zijn vandaag niet mooi.

The flowers aren't so nice today.

c Wij gaan vandaag niet naar de stad.

We aren't going into town today.

d Voor vrijdag zal ik u niet kunnen helpen.

I won't be able to help you before Friday.

Hij wou mij zijn nieuwe fototoestel niet laten zien.

He didn't want to show me his new camera.

- e **Dat boek heb ik niet gelezen.**
I haven't read that book.
- f **Zij nemen het geld voorlopig niet aan.**
They won't accept the money for the time being.
- g **Zij zei dat hij het vandaag niet kon doen.**
She said he couldn't do it today.
- Ik keerde terug, omdat ik het niet vond.**
I returned, because I couldn't find it.

20.5.3 Exceptions

When other elements are singled out for negation, there is an expressed or implied contrast:

Zij verkopen niet die bloemen (, maar die andere).

They aren't selling these flowers (but other ones).

Hij kent niet Anneke, maar Corrie.

He doesn't know Anneke, but he did know Corrie.

Wij gaan niet vandaag naar de stad, maar morgen.

We aren't going to town today, but we are tomorrow.

When a noun to be negated is preceded by an indefinite article, or no article at all, **geen** is used. It is the same as "no" in English:

Hebben ze een tuin? Nee, ze hebben geen tuin.

Do they have a yard? No, they don't have a yard.

Dat is een groot verschil. Welnee, dat is geen groot verschil.

That's a big difference. Of course not, that isn't a big difference.

Heb je een computer? Nee, ik heb geen computer.

Do you have a computer? No, I don't have a computer.

Drinkt hij wel koffie? Nee, hij drinkt helemaal geen koffie, maar thee.

Does he drink coffee? No, he doesn't drink coffee at all, but tea.

Wonen hier veel Surinamers? Nee, er wonen hier geen Surinamers.

Do a lot of Surinamese live here? No, there aren't any Surinamese here.